

TESTOSTERON EN STERFTE

Een signaal, geen vonnis

Bij mannen met vastgestelde hart- en vaatziekte overleden degenen met een laag testosteron met ruwweg 1,48 keer het tempo van de rest. Dat is niet hetzelfde als zeggen dat het testosteron de reden was.

Swipe

DE DENKFOUT

Verband, geen oorzaak

Het verband is echt. Het is geen bewijs dat het verhogen van hun testosteron hen zou hebben gered: een verband, geen bewijs dat behandelen levens redt.

WAT HET ONDERZOEK VOND

689 mannen, 202 sterfgevallen

De analyse betrof 689 mannen en 488 vrouwen met hart- en vaatziekte in het Amerikaanse NHANES-onderzoek, gemiddelde leeftijd 66,01 jaar. Van de mannen overleden er 202, oftewel 29,32 procent, bij een mediane follow-up van 55 maanden.

HET KERNGETAL

Hazard ratio 1,48 bij de mannen

Bij de 689 mannen droeg een laag testosteron in het gecorrigeerde model een hazard ratio van 1,48, 95 procent betrouwbaarheidsinterval 1,08 tot 2,02, $P = 0,013$. Het gaat om overlijden door welke oorzaak dan ook.

DE ONZEKERHEID

De onderrand ligt op 1,08

Het interval is breed omdat 202 sterfgevallen niet veel is om een overlevingsmodel op te bouwen. Let op waar de onderrand ligt: 1,08. Het werkelijke effect zou net zo klein kunnen zijn als een 8 procent hoger sterftetempo.

BIJ VROUWEN

Na volledige correctie verdween het

Ongecorrigeerd oogde een laag testosteron bij vrouwen significant: hazard ratio 1,53, betrouwbaarheidsinterval 1,01 tot 2,31, p 0,042. Na volledige correctie verdween het: hazard ratio 1,23, betrouwbaarheidsinterval 0,80 tot 1,90, $P = 0,341$.

HET ONGEMAKKELIJKE DEEL

Laag kan ook gevolg zijn

Een laag testosteron is een goed herkend gevolg van ernstige ziekte. Een lage uitslag bij een man met vastgestelde hartziekte kan eerder weergeven hoe ziek hij al is dan iets aan zijn risico toevoegen.

DE CONCLUSIE

Beter kijken, niet voorschrijven

Bij een man met vastgestelde hartziekte is een testosteron van 300 ng/dL of lager een reden om beter te kijken. Het is geen reden om een recept te schrijven. Beter kijken betekent de uitslag bevestigen met een tweede nuchtere afname in de vroege ochtend, omdat één meting onbetrouwbaar is.